

Előfizetési ár:

Egész évre . . . 12 kor.
Fél évre . . . 6 „
Negyed évre . . . 3 „
Egy szám ára 20 fill.

→←

Hirdetések

és nyilvántartási közlemények
jutányosan közölteknek.

VÉGVIDÉK

Politikai hetilap.

Szerkesztőség

és
kiadó hivatal
Gromon-utca 2. sz. a.
Wittigschlager C. cégénél.

→←
Közlemények, előfizetési és
hirdetési díjak, úgy a lap
szétküldésére vonatkozó
panaszok a kiadóhivatalba
küldendők.

Megjelenik:

minden vasárnap reggel.

Felelős szerkesztő:

Feymann Gyula
ügyvéd.

Hirdetések

Wittigschlager C. könyvkereskedésében is felvételnek
Gromon-utca 2. szám.

Pancsovai kiállítás.

Szép eszme Pancsován kiállítást rendezni; magasztos gondolat, hogy ezen kiállítás által Pancsova és környéke iparosainak alkalom nyújtassék arra, hogy szakmájukban elért ügyességüket és egyéni képzettségüket izléses és jól dolgozott munkák kiállítása által megmutathassák, hogy feladatuk magaslatán állnak, és hogy megérdemlik az elismerést és a jóakaró támogatást.

De nézzük meg, mi a kiállítás? A kiállítás az, melyen az emberi agy genialis találmányai, az emberi kéz remek alkotásai, és a tudomány vívmányai lesznek közszemlére kitéve, bemutatva. **A kiállítás az iparos beszámolója; itt van alkalma a nagy közönség előtt vizsgát tenni haladásáról, szakjabeli képzettségéről; itt tanít és itt tanul. Tanít** azért, hogy a saját egyéni izlését, kézi ügyességét és tapasztalatait, az általa készített tárgyakon bemutatja. **Tanul** azért, hogy a mások által kiállított és az övénel esetleg jobb izlést tanúsító tárgyakat tanulmányozza, az azoknál tapasztalt előnyöket elsajátítja, és adandó alkalommal értékesíti.

A kiállítás az a hely, a hol az igazi mester megmutathatja, hogy tanult és tud valamit; itt talál az ügyes mester elismerést, itt veheti meg létének és jövőjének alapját; itt szerez hazájának dicsőséget és önmagának tiszteletet.

Balga és oktalan érvelés az, a mikor egy mester úgy okoskodik, hogy minek állítson ki, hisz úgy sem lesz több rendelője! **Szánandó, gyáva mester az, a ki így gondolkodik. Ilyen kifogás mögé bújásnak, így gonkolkozásnak tudatlanság, vagy kapzsiság és szűkkeblűség az alapja.** Hogy tudja, hogy nem lesz több rendelője? és ha tényleg nem lesz, a kiállítás annak az oka? — nem. Nem a kiállítás, sem kiállított tárgya, — ha jó volt, — hanem **önmaga, mert elmulasztotta kihasználni és értékesíteni a kiállításon elért sikerét.** Ő azt hitte, mikor kiállított, és kiállított tárgya után kapott egy érmet vagy okmányt, hogy elég ha az érmet egy bársonnyal bélelt tokba és az okmányt egy keretbe teszi, akkor eleget tett, a munka most már jöjjön magától.

Elmult az az idő, mikor az iparos így gondolkozhatott, és az a mester, a ki így

gondolkodik, annak egy századdal előbb kellett volna születnie, akkor érvelése helyességét senki sem vonta volna kétségbe. — ma késő, **a ki nem halad a korrall az visszamarad önmagának és iparának kárára.** Eppen ezért törekedni kell minden iparosnak előre, bátran, és czéltudatosan, — **sikra kell szállni a versenyben minden mesternek tehetsége, és képzettsége szerint.** Állítson ki! csináljon jó, izléses, és szép munkát, tartsa szem előtt a helyi viszonyokat, fektessen súlyt a vevő kívánalmára, válasszon lehetőleg oly tárgyat, melyet könnyen értékesíthet és a melynek előállításában tökéletes. A kiállítás alkalmával pedig tanulmányozza a mások által kiállított tárgyakat, és ha azokon van valami jó, sajátítsa el, tanuljon a mások munkájából; ezáltal finomabb lesz az izlése —, nagyobb az alkotó köre, és jobb lesz a munkája.

A kinek alkalma volt az utolsó évtized alatt egy nagyobb kiállítást megtekinteni, bámulva szemlélhette a nagy iparállamok óriási erőfeszítéseit, melylyel iparuknak az elsőseget a világpiacra biztosítani akarják. És ha ez a törekvés az egyik vagy másik nemzetnek sikerült, példa erre Németország iparának rohamos és óriási fejlődése, kinek köszönhet? bizonyára nem annak, hogy az iparosai meg nem bocsajtható nem törődéssel szépen otthon maradtak, hanem igenis annak, hogy iparosai és annak tényezői nem kimélve fáradságot és anyagi áldozatot, a legnagyobb kötelesség érzéstől áthatva, minden alkalmat megragadtak és óriási anyagi áldozatokkal állítottak ki, hódítva ezáltal hazájuk iparának új kiviteli területeket és emelve ezáltal saját jólétüket egyrészt, másrészt pedig teljesítve hazájuknak tartozó kötelességüket.

Nem minden kiállítás lehet világ- vagy országos kiállítás, de gyakorlati és kereskedelmi szempontból igenis szükséges, hogy egy állam fontosabb helyein, időközönként helyi kiállítások rendezessenek, a melyek egyrészt, hivatva vannak a helyi gazdasági életet minden téren feléleszteni, másrészt pedig előkészíteni a helyi iparosnak adandó alkalommal az így módon szerzett tapasztalataival sikerrel beállni a nemzetközi versenybe.

Örömmel üdvözljük tehát a Pancsován

rendezendő kiállítás eszméjét és reméljük, hogy Pancsova és környékének társadalmá ez eszmét lelkesedéssel és a legnagyobb áldozatkészséggel fogja fölkarolni, hogy ezen szép eszme minél nagyobb szerű megvalósulást nyerjen. Es ha a társadalom megvalósítja a hozzáfűzött várakozásokat, akkor csak Pancsovának és környékének iparosain mulik, hogy ezen kiállítást minél nagyobb számban való részvételükkel fényessé és sikerültté tegyék, hogy ezáltal Pancsovának dicsőséget és tiszteletet szerezzenek.

Minden iparos tarts a szem előtt e város becsületét és teljes erejével vegyen részt a rendezendő kiállításon, hozzájárulva ezáltal annak sikeréhez és teljesítve hazája és önmaga iránti kötelességét.

Számeth Henrik.

Vasárnap és az alkoholizmus.

Bereg vármegye törvényhatósága figyelemre méltó, lehet mondani országos érdekű átiratban kereste meg a főváros jogügyi osztályát, indítványozva a vasárnapi munkaszünet kiterjesztését az összes korcsmákra és pálinkamérőkre.

A mint előre látható, nálunk ezen a nemzet jövő alakulására hathatósan befolyást gyakorló üdvös eszme egyáltalán nem fog visszhangra találni, az illetékes körök édes-keveset fognak beválni a felvetett eszmékért, ellenkezőleg nagyon ridegen fogadják majd ezt az ajánlatot, mert csupán a pénz, az anyagi teki tet szempontjából mérlegelik majd Bereg vármegye kezdeményező lépését. Mily rengeteg jövedelemtől, mennyi adótól fosztaná meg az államot ez az újítás, mily horribilis veszteség sujtaná az állam kasszáját, ha az egész ország területén be kellene csukni a korcsmákat és italmérőket.

Ha ideális szempontból, a nemzet egészséges kialakulása szempontjából mérlegelnék az illetékes faktorok ezt a nagyjelentőségű és nagyértékű átiratot, egész másképp gondolkodnának. Tisztában volnának azzal, a mi egyáltalán nem ujság, hogy a vasárnapi nagymennyiségű szeszfogyasztás minő irányban fejlődött a népszellemét, testét. A munkaszünetet nagyívásokra fordítják, virtuskodnak, fogadnak, hogy melyikük tud többet szüresőlni a szeszből, s tompul az agy, senyved a test, megmetyeleződik a lélek, rossz indulatok és gondolatok születnek meg, s a fejletlen gyermek látja maga előtt a példát s a rosszat mely feltartóztatlanul a lejtőhöz vezet. És hasztalan prédikál a pap, hiába inti szelidségre, józanságra, bölcsösségre a lelki pásztor az ő nyáját, a tudatlan még alig hagyta el az Isten házat vasárnap, az esetleg szembe levő korcsmába, pálinka mérőbe bandukol át

TÁRCA

Az új doktor.

Domahidi Gáspár meglehetősen sétált végig a nagy akácös udvaron, a melynek vége oda szolgált egészen a vasuti állomáshoz. Ez időtájt ugyan más-más mindig délutáni álmát szokta aludni Gáspár a nagy veranda lefüggönyözött üveges ajtaja mögött s jaj volt annak aki ezt a szenderegést meg találta zavarni. Ő maga tiltotta el magát az ósdi pamlagtól s a forró napon kémelegette a vasuti töltés sárgára pörköldött fűvét.

A vonatra várakozott Gáspár úr s nagyon meg volt elégedve magával. Ugy érezte magát, mint valami diadalmas hadvezér, aki a győzelmi zsákmány megérkezett várja, hogy lábai elé rakják. Egész lényén meglátszott Gáspár úrnak ez a lelki állapot. Máskor örökké ránczba szedett szemöldökének tuskái mintha barátságosabban meredtek volna előre s még hangja is engedett valamit érdességéből, amint magamagában beszélgetett.

Domahidiné, aki a verendáról nézte Gáspár urat, amint gömbölyű alakjával töva gördült a hosszú fasorban, önkénytelenül elmosolyogta magát. Ő tudta csak az igazi okát Gáspár nagy meglegedettségének s ha nem is osztozott teljes mértékben férje ura örömeiben, tagadhatatlanul meglegedetten várta a következményeket, amelyek végre alapos változást idéznek elő házi életükben.

Tulajdonképpen a Sárka rovására készült itt valami. Sárka egyetlen leánya volt Domahidiéknak, akik nagyon is különös viszonyok közt éltek. A kis faluban senki sem volt tisztában, hogy miképpen állnak Domahidiék. Valamikor gazdag ember volt Gáspár úr s nagy befolyású a vármegyén. A vagyon arányában fogott aztán a befolyás is, amikor a Lőrinc-házi pusztán is tul kellett adni Gáspár úrnak, annyira megcsappant a tekintélye, hogy a saját fiát sem tudta beválasztatni szolgabírónak. Nagy keserűséget okozott ez Gáspár úrnak, elannyira, hogy teljesen visszavonult az ugynevezett közélettől.

Ekkor történt, hogy a körorvosi állás megüresedett Lőrinczházán, miután az öreg Halmi bácsi negyven esztendei szolgálat után elköltözött az örök nyugalomba. Gáspár urat, aki jó barátságot tartott az öreg doktorral, ez az esett megint visszatértette közügyek iránt való érdeklődéshez, ami abban nyilvánult, hogy minden áron nyugdíjat akart szerezni az öreg doktor egyetlen leányának Zsófikának. Zsófica huszonhárom éves volt s teljesen egyedül maradt. Arvaságát fokozta testi hibája: pupos volt Zsófica, ami Gáspár úrnak a legnagyobb szánalmat ébresztette fel.

Mi lesz ezzel a szegény teremttel kapacitálta az urakat. Férjhez nem mehet, mert nem veszi senki, megélni pedig nem képes, hiszen nem tanult s nem próbált semmit.

A nagy korteskedés még javában folyt, mikor levelet kapott Gáspár úr valami pesti fiatal doktortól, amiben támogatást kérte. Ez volt a levél eleje, a vége pedig egészen különös dolog. Szólt pedig arról,

hogy abban az esetben, ha Domahidi Gáspár Kelemen Imre doktort a körorvosi álláshoz segíti ezennel tünépélyesen megkéri Domahidi Sárka kezét.

Gáspár urat az eset eleinte módtelttel felgerjesztette. Valósággal tombolt, hogy így, hogy úgy, minek nézi őt az a ficsur, hanem aztán lassan elcsittult benne az indulat s Kelemen Imrét negyed napra nagy többséggel megválasztották Lőrinczházi körorvosnak.

Most várják az érkezését. Gáspár úr a kertben, Domahidiné a verandán, Sárka pedig, akinek az esetről halvány sejtelmé sincs benn a szobában. Mert valójában ő legkíváncsibb az új doktorra. Annyira kíváncsi, hogy barátnéi előtt nem tudja ezt titkolni. Meg is indul a találgatás, hogy milyen lehet, kit fog először meglátogatni, kinek udvarolni.

Közben a vonat is megérkezett, és Gáspár úr büszkén sétáltatta végig a kertben az új doktort, miközben nem mulasztotta el különböző jó tanácsokkal is ellátni.

Mindenek előtt szeretném, kedves barátom, ha jó barátságba lenne mindenki. Ilyen helyen ez feltétlenül szükséges s aztán, hogy a maga kérésére térjek, mondhatom szívesen venném, ha visszaadhatnám a szavát. Majd. . . Hiszen nem azt akarom ezzel mondani, hogy valami kifogásom volna ellene. Látom szép derék ember és elég jó állásra is tett szert. De tudja, nem akarom ha azt hinnék, hogy én, no igen megfogtam magát.

Kelemen Imre mosolyogva hallgatta Gáspár urat és mosolyogva szemlélte később a piruló lányokat akik nem tudták elrejteti zavarukat az új doktor

és a templomban szerzett malasztot, a lélek áhitatát a szív magasztos érzelmeit elfojtja, előli, leteperi a szeszitalal. Az imént még hallgatta Isten szent igéit, még fölmagasztosult lelke, hogy azután a pokol házában, az ivás előrehaladottabb stádiumában az Istent káromolja.

A legbrilliansabb példát Anglia nyújtja e nemben, hol az illetékes tényezők nem reális, hanem a legideálisabb szempontból fogták föl nemzetük előrehaladásának kérdését a vasárnapra valamennyi szeszitalt árusító üzleteket csukva tartják, hogy a nép e napot áhitatban, testet, lelkét, szellemet nemesítő, hasznos, önértet fejlesztő dologgal töltsen.

Nálunk, hol az alkohol, oly nagy pusztításokat végez, hol oly rettenetes nyavalya, elrémülő kórság megteremtője, kétszeresen oda kellene hatni, hogy eltekintve az azzal járó veszteségektől; a nép, a jövő nemzedék érdekében kötelezőleg kimondanák a vasárnapi munkaszünetet az összes italmérőkre.

Enélkül hasztalan állítunk föl népkönyvtárakat, hiába osztogatunk szét népszerű könyveket, kalendáriumokat. Mig nyitva lesz egy-egy kocsma vasárnapra, a falu, város népe, összegyűl ott és megindul ott a végnélküli kvaterkázás, mely csaknem mindannyiszor tragikusán végződik. Politizálás közben nézeteltérések merülnek föl, s végeredményképen néhány fej be van verve. Sok más egyéb dolog a mit itt hosszú volna felsorolni, mind amellet tanuskodik, hogy egyáltalán hátrányos, káros és erkölestelen a vasárnapot megadni az italmérőknek.

Az a nézetünk, hogy még nagyon hosszú idő fog leperenni, míg nálunk ez irányban valamelyes komoly törekvést látnak majd dedunokaink; addig azonban érjük be a reménység édes semmijével, hogy a mit mi el nem érhetünk, azt a jövő nemzedék fogja majdnem élvezni.

Az alkohol és a munkások.

Mintegy húsz év előtt az északamerikai Egyesült Államokban megkezdtek a fiziológia és az egészség tanítását és ennek keretében kitanították az ifjúságot az alkohol tulajdonságairól és hatásairól.

Mi volt ennek következménye?

Nemcsak a gyárosok, de más munkaadók is eltekinték, hogy nem alkalmaznak olyan munkást, aki szeszest italt — bármily mértékletesen is — élvez. Kevés kivétellel a vasutak csak oly egyéneket vesznek föl szolgálatukba, kik sem a szolgálati időben, sem azonkívül szeszest italt nem isznak. És találunk elengedő személyzetet, mely e körülménynek megfelel, mert az Egyesült Államoknak tíz millió olyan lakósa van, kik jól szervezett mértékletességi egyleteknek tagjai.

E mellett a büszke amerikaiak jól tudják és nyíltan hirdetik, hogy más nemzetek védvámokkal éppenséggel nem, de a tömegek kijózanítása által sem képesek egykönnyen gazdasági túlsúlyuktól megfosztani őket. Mert ott, a hol az iskola nem végezte hosszas előkészítési munkáját, nem gondolhatnak a munka-adók arra, hogy eltílták munkásaikat a szeszest italok élvezésétől. Példával lehet ezt bebizonyítani. Egy berlini gépgyáros mult évben 2000 munkásának kijelentette, hogy szeszest italokat a gyárba hozni tilos. A munkások erre sztrájkjal fenyegettek. Minden kapacitálás hiábavalónak bizonyult és az okos, ügyes és szépen kereső amerikai munkásokra való hivatkozás sem használt semmit.

Az angol munkás is kedveli a szeszest italokat. Jövedelmének jelentékeny részét dohányra, sörre és fogadásokra költi el. Nem önértetes, mert a sör eltomptítja önértetét. Ellenben az amerikai munkás ambiciózus. Munkaképessége nagyobb, mint a világ bármely más munkásainak.

Anglia már kezdi belátni az amerikai intézke-

elött, aki valósággal hódított az első pillanatra. Meg Domahidiné tetszését is megnyerte s szinte anyai gondossággal igyekezett utbaigazitásokat adni neki, hogy vegyen lakást, melyik kocsmában szökták az urak étkezni, s kinél mosasson. A végén pedig lelkére kötötte, hogy kiktől óvakodjék.

Kelemen doktor mindezt igen hálás volt. Kezét csókolta Domahidinének, jelentőségteljesen megszorította a kezét Sárának s elbucszott: a viszontlátásra.

Kint az utcán firkészve nézett szét az új és szokatlan világon, amelyben ezután élni fog. Lassan gondolkodva ment előre az egyenes főútcán, amelynek egyik házában ott állott az öreg doktor táblája. Kelemen gépiesen pillantott rá, csak mikor a nevet elolvasta, simította végig a homlokát. Valami különös zibongást ézett, gyermekévének legküzdelmesebb napjai elevenedtek fel emlékezetébe. Önkénytelen a kapu elé lépett s benyitott a virágos kis udvarba, a melynek végén ott ült egymagában fekete ruhájában Zsófia.

Igy ültében, elbűvölő szép teremtés volt Zsófia. Testi hibáját eltakarta a ráboruló orgona bokor. Kelemen lassan, szólan lépett elébe s kis kacsóját ajkához szorította.

— Zsófia.

— Imre, hogy kerül ide?

— Hát nem tudta. Engem választottak meg, én vagyok az utód s aztán beszélgettek hosszasan sokáig a régi időről, emlékekről.

Másnap pedig a helyi újságban megjelent egy kis híreske: Kelemen Imre doktor eljegyzését adta tudtul Zsófiával.

Kiss Mihály.

dések helyességét. Ott is, már az iskolában, figyelmeztetik az ifjúságot az alkohol veszedelmeire.

A külföldi példa nálunk is talál némi követésre. Megindították az alkoholelles mozgalmat, de biz az nálunk nem sok vizet zavar, — még kevesebb pálinkát. A mozgalom apostolai csak lanyhán teljesítik missziójukat. Legfeljebb, hogy itt ott egy-egy felolvasást tartanak, melynek során figyelmeztetik a népet az alkohol pusztító hatásaira.

Pedig nálunk csakugyan szükséges volna erőlyesebb intézkedések által odahatni, hogy legalább pálinkát ne igyék a nép, a munkás osztály. A bor- és sörfogyasztás nem túlságos hazánkban, de a pálinkafogyasztás ijesztően nagy és még egyre nagyobb mérvet ölt.

Tisztán felolvasásokkal a bajon segíteni nem lehet. A szó elvész a pusztába, a pálinka pedig simán lecsúszik a gégén és a munkás ennél nagyobb élvezetet nem ismer. Hogy e mellett mámoros állapotba jut, éppen ezt szereti, — mert ilyenkor elfelejti bűnját, bánatát, ellenben meg se figyeli, mennyire elbutul a pálinkától, hogyan ernyed el, hogyan romlik kedélye. A munkát csak elkerülhetlen rossznak tekintti, melytől, ha szabadulhat, örül. A tunyaságnak, restségnek legjobb táplálója a pálinka. Hatása ördögies. Nyáron hűsít, télen hevit, — de csak pillanatnyilag, egy-két percz után éppen ellenkező a hatása. Az erkölcsileg gyenge, akaratán nem uralkodó munkást elcsábítja, elkábítja a pillanat élvezete, — a jövőre nem gondol.

Közben a nemzetgazdaság munkaerőjéből elvész a legértékesebb anyag. A munkás kéz produkálási képessége, melyre szüksége van az egész nemzetnek, elsatnyul. A közkerécsők súlyednek. A nép elszegényedik, jöllétnék hire sincs. Am virágzik a pálinkaüzlet.

A nemesebb, jobb élvezetek hiánya kergeti a munkást a pálinka ördögének karjaiba. A kultur-eszközök, melyekkel a munkásokon segíteni akarnak, kicsinyesek és meg nem felelők. A munkások lakásai rosszak, tisztátalanok, bútorok és fehérneműjük silány, könyvekhez és egyéb művelődési eszközökhöz alig jutnak. Csoda-e hogy a pálinkás boltok hemzsegnék a munkásoktól?

A munkásosztály nevelése, felvilágosítása és művelése kétségkívül igen fontos, de egymaga nem elegendő a kérdés gyökeres megoldására. A nép materiális helyzetét is javítani kell.

Gondoskodni kell, hogy a munkásnak ember-séges lakása legyen és könnyen férhessen szellemi élvezetekhez. Persze a munkás-kérdés általános megoldása volna egyuttal a legjobb módja annak, hogy a munkás a pálinkaivástól leszokjék. Ha jobb helyzetbe jut a munkás, nem iszja az olcsó snapszot. S ha hébe-hóba egy pohár bort vagy sört iszik, az meg nem árt, mert hiszen maguk az orvosok sincsenek még tisztában azzal, vajjon a szeszest italok, a bor és sör, mértékletes élvezete káros-e avagy hasznos?

Az alkoholelles küzdelmet tehát nálunk főleg a pálinka ellen kellene megindítani, ez ellen azonban sokkal erőlyesebben és mélyebbreható eszközökkel mint — felolvasásokkal.

H I R E K.

Személyi hir. Mattanovich Adolf polgármester, multkori mult rosulétéből annyira felépült, hogy a mult héten már Budapesten is járt honnan tegnap délben hazatért.

A „Társaskör“ Deák-ünnepe. Városunk magyar társadalmá, a „Pancsovai Társaskör“ vasárnap, okt. 18-án magasztos emlékünnepélyt rendezett a haza bölcsé, Deák Ferencz születésének 100-ik évfordulója alkalmával. Szép számú előkelő közönség, közte bajsai Zákó Milán főispán, jelent meg a város háza nagytermében. Az ünnepélyt a dalkör a Hymnus el-énekklésével nyitotta meg, mire Balogh Béla törvényességi bíró magas röptű, szabad szellemű s nagy hatásu renek beszédben méltatta Deák emléké. A Szózat elénekklésével nyert befejezést a szép ünnepélyt.

Alakuló ülés. A pancsovai ipar- és mezőgazdasági kiállítás nagybizottsága ma d. e. 10 órakor tartja alakuló ülését a város háza nagytermében. Az alakuló ülésen Mág János a temesvári kereskedelmi és ipar kamara titkára, és Békesy Gyula állategészségügyi főfelügyelő is vesz részt. Az ülés tárgyai: 1. A nagybizottság megalakulása. 2. A tisztikar megválasztása. 3. A kiállítási szabályok egybeállítása. 4. Esetleges indítványok.

Hivatalban. Rakicsics Sándor tb. főkapitány szabadság ideje lejártával a mai napon ismét átvette hivatalos teendői vezetését.

Vívó-akadémia Pancsován. A „Pancsovai Vívó-Egylet“ ma délután a „Trombitás“ szállóda nagytermében vívó-akadémiát rendez, mely iránt nagy az érdeklődés. A vívó versenyben budapesti, szegedi, szabadkai, nagybecskereki, uvidéki stb. amateur-vívók, valamint belgrádi vívók is részt vesznek. A vidéki vendégeket a rendezőség a déli vonatnál illetve hajónál fogja fogadni. Ma délben Kontilovics „Hungária“ szállódjában banket lesz, melyre jelentkezni lehet Jakobsics Imre al-elnöknel. A vívó-akadémia d. u. 5 órakor veszi kezdetét a Trombitásban s belépti jegyűl a meghívó szölgál. Este 9 órakor ugyanott fényes táncmulatság lesz. Beléptidij az esti mulatsághoz: személyjegy 2 korona, családjegy 5 kor. Doucet Charles vívómester, a szerb katonai akadémia tanára (Belgrad), Bajolovics B szerb kir. hadnagy (Belgrad) Jozsifovics Al. szerb kir. hadnagy (Belgrad), Lazarevics M. szerb kir. hadnagy (Belgrad), Kóós Kálmán m. kir. honvédőhadnagy, kat. vívó-

mester (Nagybecskerek), Nagy Sándor m. kir. honvédőhadnagy (Nagybecskerek), Szekesán János Torontáli Athletikai Klub tagja (Nagybecskerek), Várkony József Torontáli Athletikai Klub (Nagybecskerek), Pavlicsek Károly cs. és kir. sorhajó-zászló kat. vívómester, Dr. Mráz Gusztáv, Pavlovits Péter, és Tasnádi Endre a Pancsovai Vívó-Egylet tagjai.

Halálozás. Hesse Albert mitroviczai városi mérnök, ki éveken át városunk segédmérnöke volt, október 23-án 48 éves korában meghalt Mitroviczán. A boldogult városunkban általános tiszteletnek örvendett. Temetése tegnap volt. Nyugodjék békében.

Az ipartanács tagjai. A város területén létező ipartanács tagjainak megbízása szeptember hó végével lejárván, a temesvári kereskedelmi és ipar kamara az 1904. év szeptember végéig terjedő megbízással, Graff János Pált és Ditz Jánost rendes — Nádor Gyulát és Wrana Gusztávot póttagoknak választotta meg.

Megnyitott iskolák. A m. kir. állami és szerb felső leányiskolákban valamint a kereskedő- és iparosanoncziskolában a tanítás hetfőn, október 26-án újból megkezdődik.

Megszüntetett bünvizsgálat. A három év előtt Torontálban megindult és Kaffka László ministeri tanácsos által vezetett vizsgálat alkalmával Kajtár Jenő volt alibunári főszolgabíró állásától felfüggesztetett és hivatali sikkasztás és okirathamítás miatt vizsgálat alá is helyeztetett. A sokáig húzódó ügyben, melyben Feymann Gyula pancsovai ügyvéd volt a vizsgálat alá helyeztetett főszolgabíró védője, meglepő fordulat állott be azáltal, hogy a pancsovai kir. törvényszék a további bünvizsgálatot jogérvényesen megszüntette.

Mívizsgáló eset. Keszertan panaszkozó levelet vettünk egyik „figyelő“ polgártársunktól, melyben számtalan vizsás állapotot ostoroz. A levelet terjedelménél fogva nem közölhetjük teljes egészében, hanem egy, szinte hihetetlen esetet röviden megemlíteni kötelességünknek tartjuk már csak azért is, hogy a város polgármestere tudomást szerezve róla megtehesse a kötelességszerű lépéseket. Az eset a következő: Egy felsővárosi fődmívelőnek csütörtökön elhullott az egyik sertése. Bejelentette az esetet a rendőrkapitányságnál kérve a dög elszállítatását. A rendőrség utasította a városi gyepmestert az elhullott sertés elszállítására, de az még pénteken is ott hevert a gazda udvarán. A gyepmester állítólag azért nem vihette el a dögöt, mert egy rendőrtisztviselőnél takarmány fuvarozással volt elfoglalva... Hónapok óta szándékosan nem méltattuk rendőrségünk szánalmat keltő működéséte megérdemelt figyelemre, ezt az esetet azonban azért nem hallgatjuk el, hogy a feleletes hatóság-nak módjában legyen a városzerte is mende-monda tárgyat képező ügyet megvizsgálni és a közrend elleni kihágást kellően megtorolni avagy az esetlegesen meg-rágalmazott tisztviselőnek elégtételt szerezni. Ennek meg kell történi-e már csak azért is, mert fél év óta permanenciában van a járványbizottság.

Pancsovai kiállítás. A jövő évben rendezendő kiállításunk előkészítő bizottsága élénk tevékenységet fejt ki. Munkásságának első eredménye, hogy az iparosok és kereskedők érdekeit előmozdítani első sorban hivatott temesvári kereskedelmi és ipar kamara különösen érdeklődik kiállításunk iránt. Nevezett kamara átiratát, okulásul egyes helybeli iparosoknak, szólor szóra a következőkben adjak: Temesvári kereskedelmi és ipar kamara 4065/1903. szám. A Pancsova és vidéke ipar- és mezőgazdasági kiállítás tekintetes előkészítő bizottságának Pancsován. A jövő évben ott rendezendő ipar- és mezőgazdasági kiállításra vonatkozólag mult hó 21-én kelt értesítését kamaránk legutóbbi teljes ülésé örömmel vette tudomásul, a minthogy természetesen csak megelégedéssel tölthet el a tény, hogy az eszme a helyi körök dicseretes buzgókodása nyomán immár konkrét alakot öltött. — Bár sokszor tapasztalat által megerősített elvi álláspontból következőleg kiállítások rendezésével szemben jogos tartozkodással élünk, szivesen elismerjük hogy Pancsova exponált földreji tevése mellett az ipari és kereskedelmi fejlődésnek oly alapfeltételeit egyesíti magában, a melyek célirányos érvényesítése minden kínálkozó eszközzel indokoltan mondható. — A temesvári kereskedelmi és iparkamara készséggel ragadja meg az alkalmat, hogy Pancsova város gazdasági érdekei irányában mindenkor tanusított jóakarattal az alkalmal is méltó kifejezésre juttassa és kellemes feladatnak tesszünk eleget, mikor az érintett teljes ülés határozata nyomán a helyi körök ezen üdvös kezdeményezése számára intézményünk támogatását helyezzük kilátásba azon kijelentéssel, hogy a tárlat ügyét tettel és tanácssal, az előkészítési munkálatokban való tényleges közreműködés által telhetőleg előmozdítjuk. — A mi a kiállításnak financiális részét illeti, majdnem valószínű, hogy miként ez a verseczi és több más vidéki tárlatnál ugyanban történt, — egyrészt körültekintő és óvatoss beosztás, másrészt megfelelő propaganda kapcsán a tárlat nemcsak hogy költségeit fedezi, hanem még többletet is eredményez. Mindazonáltal kamaránk támogatását ez uton is kifejezésre juttatandó a kiállítás céljáról 1000 koronát szavazott meg, a melyet a jövő év folyamán szükséghez képest két, egyenkint 500 koronás részletben fogunk pénztárunkból a tekintetes Bizottság címére kiutalványozni. — Az előkészítő bizottság értekezletén a kamarát Mág János titkár fogja képviselni, kit is sziveskedjék az üléske idejéről esetenként — legalább három nappal előzőleg — meghívó által értesíteni. — A kereskedelmi és iparkamara. Temesvárott, 1903. október hó 7-én. Mág s. k. titkár. Vest s. k. elnök.

A vörheny járvány terjedése ellen a járvány bizottság okt. 20-án tartott ülésében szigorú övrend-szabályokat határozott el. A közönség tájékoztatása céljából a rendőrkapitányság hirdetőmenyt bocsájtott ki, melynek kivonata a következő: 1. Házakból szennyviznek az utcára való kivezetése, vagy kiöntése szigorúan eltiltatik. 2. Házakból az utcára vezető kifolyó csatornák vasgálicz, vagy mézsvizzel hetenként kétszer deszficiálnak. 3. A háztulajdonosok kötelesek házaik előtt a járdákat és a rigolát tisztán tartani. 4. A szemétnak a felsővárosi vásártéren, vagy az alsóvárosi rétbén, vagy az utcákon való lerakása tiltva van. Szemét lerakódó helyeknek kijelöltetnek a temesparti vasuti indóház melletti gödör, úgyszintén a torontáli indóház melletti homokgödör, végül a felsővárosban az Almási vámháztól jobbra eső földanyag gödör. 5. Kereskedőknek boltjaik előtt élelmiszereket kirakni nem szabad. 6. Az összes korcsmák hetenként kétszer felsurolandók, továbbá a kisebb korcsmák meszelendők is egyszer, a nagyobbok pedig meszelés helyett kikénezendők. 7. Olyan házakból hol járványos betegségek vannak, a családbeliek lehetőleg ne járjanak nyilvános helyekre. 8. A vörhenyben megbetegedett iskolás gyermekek hat hét lefolyása előtt ne járjanak az iskolába. 9. A járványban elhaltak lehetőleg délután 3 óráig eltemetendők. Jelen rendelet ellen vétők az 1876. évi XIV. t.-cz. 7-ik §-a értemében 600 kor. terjedhető pénzbüntetéssel fognak büntetettetni.

Meghívó. A „Délmagyarországi Tanítóegylet“ pancsovai fiókegylete 1903. évi november hó 5-én délelőtt 10 órákor, Pancsován a város nagy tanácstermében tartja meg az idei rendes öszi közgyűlést, melyre a tisztelt tagtársak tisztelettel meghívattak. Az napon délelőtt 9 órákor választmányi ülés is tartatik. A napirend főbb pontjai: Elnöki megnyitó. Elnöki évi jelentés. Új tagok felvétele. Elnöki előterjesztések. Pénztárnoki jelentés. Számvizsgálók jelentése. A tisztelt tagtársak felkértnek a tagdíjakat pontosan befizetni, hogy kötelezettségünknek a főgyűlési és konviktusi pénztárral szemben is eleget tehesünk. Kartársi üdvözléssel: Karner János elnök, Györgyevics Miklós jegyző.

Minden sarkon... Nálunk Pancsován minden utca sarkon találunk munka kerülőket, kik cukorkát, „alvacsiát“, gyümölcsöt süteményt és egyéb nyalánságot árusítva lopják a napot és egyenesen veszélyeztetik a lakosság egészségét. Tessék csak megfigyelni, hogy hogyan történik az árusítás. Tíz, husz, száz kézbe kerül az a cukorka, sütemény stb., míg vevője akad; a kirakó asztal vagy állvány ronda piszkos, poros, meleg időben, a mi nálunk hónapokon át van, a járás-kelés, szél vagy utcasóprás által felvert por, és szemét valamint a legyek milliói ellepik az „édeségeket“, esős időben pedig valami ronda, szurtos szákkal vagy ponyvával takarják be az iskolás gyermekeknek és a szegény néposztálynak vételkedvőt ingerlő rozsportékat. És nem is holmi munkaképtelen, rokkant egyénekből áll ezen utca melletti kofafélék serege, hanem erőteljes, munkabíró férfiak asszonyok, sőt egész családok számitanak a gyermekek nyalánsága és szegény emberek, különösen vidékiek, ügyefogyott jóhiszeműségén alapuló könnyű megélhetési módra. Nem sajnáljuk tőlük a garast, de nagyon sajnáljuk, hogy hatásunk olyan rövidlátó és nem tudja ezen piszokfészkek által terjesztett fertőztetési veszélyt észrevenni. Hat hónapja hogy ragályos kór szedi naponta áldozatait az ártatlan gyermekesereg soraiból, és az ilyen közveszélyes, fertőzésre feltétlenül alkalmas utcasarki kofák még mindig veszélyeztetik a város közegészségügyi állapotát. Erről a pancsovai különlegességről egyelőre ennyit.

Előfizetési felhívás. Tiszteletteljesen értesítem az irodalmat kedvelő igen tisztelt közönséget, hogy november havának első felében, Wittigschlager könyvnyomda tulajdonos és könyvkereskedőnél, „Hajnali Sugarak“ czimvel egy kis kötet lírai és egyéb költeményem fog megjelenni. Ez alkalomból bátorodom ismerőseim, valamint az irodalmat kedvelő igen tisztelt közönség becses pártolását kikérni. A kis kötet ára a jó ízlesnek megfelelő kivitelben 1 kor. — A miért alázzal kérem becses megrendelésüket, e napra hozzám (Pancsova, Király-utca 148. sz.) beküldeni. — Reményilem, hogy e kis kötet, a szíves megrendelő gyönyörködtetésére fog szolgálni. Kiváló tisztelettel Bolovits János a szerző.

A ruha teszi az embert. Így mondják ezt mindenfelé, hát természetesen a mi rendőrségünknel is.

Mi azonban azt tartjuk, hogy a mi rendőrségünknel nagyon is szükséges az új ruha, mert gyorsabban alig jár városi rendőrlégénység mint a miénk. Pedig a város gondoskodik mostanában ép úgy mint ez előtt. És mégis másként van most mint nem is nagyon régen. Most is bizottságilag tárgyalják a ruházatra vonatkozó ajánlatokat most is ez a bizottság veszi át — tavaly késő este kétes világításnál — a szállított holmikát és még sincsen úgy mint volt — nem is olyan régen. Az ideai szükséglet szállításával is megbiztak szállítókat, egyes felszerelési tárgyakat át is vett már a czimzetes őrmester sőt az új kalapokat — valószínűleg a most érkező amotaur-vivók tiszteletére — már viseli is a legénység — anélkül azonban, hogy az arra hivatott bizottságnak tudomása volna az átvételről. Hát, ha a szállított holmikát a bizottság nem találja majd megfelelőnek, ki lesz akkor a felelős főkapitány úr! Vagy mindenki azt teszi a mi neki tetszik?

A magyarországi szerb kongresszusi radikális párt népgyűlése. A magyarországi szerb kongresszusi radikális párt e hó 27-én Karlován népgyűlést fog tartani, amely iránt a szerb lakosságú községekben nagy az érdeklődés, annál is inkább, mert az újvidéki „Zasztava“ című szerb lap szerint a népgyűlésen a többek között el fogják határozni, hogy mily álláspontra helyezkedjék a párt a jelenlegi politikai helyzettel szemben. Szó lesz még az egyház és gazdaság körüli szervezésről is. A gyűlésen számosan beszédet fognak intézni a néphez, akik közül eddig a következők jelentkeztek: Tómic Jása, az újvidéki „Zasztava“ szerkesztője; továbbá dr. Miletics Szlavko verseczi orvos és Musiczky M. pancsovai ügyvéd.

A gőzgépezők és gőzkazánfűtők vizsgálata a Temesvárot szervezett bizottság által 1903. évi november hó 7-én reggel 8 órákor a m. kir. államvasutak műhely épületében fog megtartatni. A vonatkozó szabályszerűen felszerelt kérvények m. kir. ker. iparfelügyelőhöz Temesvár (Józsefváros Hunyady-út 23. sz.) címmezve, legkésőbb a megérkező napon nyújtandók be.

A nagy reklám, mely a legújabb időben a különféle erősítő és tápkészítmények érdekében folyik, oda hatott, hogy a fehérnye nagy tápértékét ma már mindenki ismeri. Legfőbb kellék, hogy az ilyen erősítőszerek, kellemes ízű és könnyen emészthető legyen. A Somatose e mellett még azon előnyvel bír hogy a fehérnyét ugyszólván már emésztett állapotban tartalmazza. Továbbá mint étvágygerjesztő táp és erősítőszerek már azért is teljes figyelmet érdemel, mert kiténő tulajdonságainál fogva már sok ezer gyengélkedőnek szerezte vissza erejét és életkedvét. A Somatose kiténő szolgálatot tesz sápkór, vérszegénység, a gyomor és bél mindennemű megbetegedéseinek, továbbá minden sorvasztó betegségnél és már rövid idő belül izom- és sulysszaporulatot eredményez.

Helyi hajómenetrend. A Dunagőzhajótársaság értesítése szerint a helyihajó október 1-től 1904. év márczius 31-éig a következőleg fog Pancsova—Zimony és viszont között közlekedni. Pancsováról—Zimonyba indul d. e. 9^{1/2} és d. u. 2^{1/2} órákor. Zimonyból—Pancsovára indul reggel 7 és déli 12 órákor.

Orvosi körökben már rég ismert tény, hogy a **Ferencz József keserűvíz** valamenyi hasonló vizet, tartós hashajtó hatása és említésre méltó kellemes ízénél fogva, már kis adagban is tetemesen felülmulja. Kérjünk határozottan **Ferencz József keserűvizet.**

Osztálysorsjegyek iránt érdeklődőket különösen figyelmeztetjük a Nemzeti Pénzváltó-Részvénytársaság mai hirdetésére.

Különlélek.

Új emberfaj. British New-Guineában — mint a Daily Chronicle melbourne-i levelezője írja — új s rendkívül érdekes emberfajt fedeztek föl. A szigetország egy elhagyott mocsaras részén, ahol a vízi növények összefonódó indái a canoen való közlekedést is meg-hiúsítják s ahol gyalogolni merőben lehetetlenség: vad és abnormis szervezetű nép éldegél, melynek alsó végtagjai teljesen elsatnyultak. A furcsa vademberek apró kunyhókban élnek s járás-kelés helyett e földön és a cserjéken kúsznak s az ingoványok vizinövényeinek kapaszkodnak. Lábaikat egyáltalán nem használják, csipőjük is kevésbé fejlett, ellenben felsőtestük és karjuk rendkívül izmos. Az antropológusok körében nagy föltűnést keltett az új népfaj fölledezése.

A gyors utazás régen és most. A francia Orleáns-vasut legújabban 75 tonnás lokomotivokat épített, melyek a páris—bordeauxi utat 95—125 kilométer óránkénti sebességgel fogják megtenni. A párisi Gaulois ebből az alkalomból érdekes összehasonlítást tesz, mely az elmúlt századnak e téren való nagyszerű haladását mutatja be. XV. Lajos francia király alatt például Angersből minden vasárnap indult a pósta Párisba és péntek este ért oda. XVI. Lajos alatt már gyorsabban ment az utazás, ugyanezt az utat ugyanis három nap alatt tette meg a pósta. Ma e 306 kilométernyire utat négy és fél óra alatt futja be az expressz-vonat. A császári almanach szerint 1813-ban Párisból Amsterdamba öt napig, Brüsszelbe három napig, Baselbe hat napig, Bordeauxba öt napig, Genfbe hat napig, Toulouseba nyolc napig tartott az út. Párisból Marseillebe az utazás postakocsin 1740 frankba került, ehez járult még a költséges ellátás. Ugyanez az út ma 12 óra alatt 43 frankért tehető meg.

A legöregebb pápák. Életkor tekintetében a pápák között XIII. Leo a negyedik helyen áll. Legöregebb volt eddig szent Agathon, akit 103 éves korában koronáztak meg és aki 107 éves korában halt meg 1682-ben. A második legöregebb pápa IX. Gergely, 1241-ben halt meg 99 éves korában, a harmadik pedig III. Coelestin csak 92 éves volt, mikor 1198-ban meghalt. Mind a három nagyon öreg pápának sok keserűséget kellett megérnie, — szent Agathon idejében a byzanci udvar megtagadta a pápának fizetést adót, IX. Gergely és III. Coelestin pápaságát pedig az investitúra-harc keserítette meg.

Japáni lexikon. Lexikon dolgában a világ egy népe sem versenyezhet a japánakkal. A franciak nagy Larousse-a, az angolok és amerikaiak 35 nagy kötetes Encyclopedia Britannicaja eltörpül a japániak 342 kötetes Riozsumbatucu Ku című lexikon mellett, mely a japániak összes ismereteit foglalja magában. S egy lexikon sincs annyira elterjedve, mint a japániké, mert egy sem oly olcsó; a 342 kötetes nagy munka bolti ára mindössze 50 korona.

Nyiltér*)

Idült torok- és gégefőhurutnál

fényesen bevált a **Rohitschi** „Styria“-forrás

gargalizáló viznek.

Nagybani raktár Magyarország részére:
Hoffmann Józsefnél, Budapest, Bathory-út. 8. sz.

*) Ezen rovat alatt közlőtekért nem vállal felelősséget a szerk.

HIRDETÉSEK.

114. kgy. szám

11.735—1903.

Hirdetés.

Közhírré tétetik, hogy a 114. kgy./10943, 11735—1903. szám alatt a törvényhatósági bizottság által elfogadott városi szervezési szabályrendelet tervezet f. évi október 23-ától bezárólag f. évi november 23-ig a városi levéltárban **közbetekintésre fel van fektetve** s hogy ez időn belül a tenni szánt állam hozott közgyűlési határozatok ellen felelbezzéssel lehet élni.

Pancsova th. város tanácsától 1903. évi október hó 22-án.

Szabó János,

féjjező,

h. polgármester.

TORONTÁL

megyében

eddig

5 főnyereményt

és

19 más nagyobb

nyereményt

fizettünk ki.

Bebizonyított tény, hogy a magy. kir. szab. osztálysorsjáték utján igen sokan jutottak jóléthez, sőt gyakran nagy vagyonhoz is; miáltal a magyar osztálysorsjegyek általános kedveltségnek örvendenek. — Egyetlen más sorsjáték sem nyújt hasonlóan kedvező nyerési esélyeket oly nagy összegű nyereményekkel, mint a magyar osztálysorsjáték.

A következő osztálysorsjáték hat osztályában 110.000 sorsjegyből 55.000 darabot, tehát a felét körülbelül

14^{1/2} millió korona készpénzzel sorsolják ki.

Főnyeremény esetleg egymillió korona, illetve: 600.000, 400.000, 200.000, 2 a 100.000, 90.000, 2 a 80.000, 70.000 stb. stb.

A megrendeléseket f. é. november 3-ig kérjük.

Az első osztályú eredeti sorsjegyek ára: egész kor. 12.—, fél 6.—, negyed 3.— és nyolcad 1 K. 50 F. Sorsjegyeket postautalvány-összegek ellenében vagy utánvétellel küldünk. — Hivatalos nyereményjegyzékekkel pontosan szolgálunk. Játéktervet minden sorsjegy-küldeményhez mellékelünk.

NEMZETI PÉNZVÁLTÓ-RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

Budapest, Gizella-tér 1. G. 2.

Sürgöny cím: „Nemzeti Pénzváltó Budapest“.

Intézetünk

abban a helyzetben van, hogy bármily nagy nyereményt — még esedékség előtt is — a legszigorubb titoktartás mellett, **jutalékmentesen** fizet ki és ügyfeleinek minden irányban a legmesszebbmenő biztonságot nyújtja.

A legtöbb főnyereményt

nálunk

vásárolt sorsjegyeken nyerték.

Pályázati hirdetmény.

A megüresedett dolovai községi segédjegyzői állásra ezennel pályázat nyitattik Ezen állással 800 korona évi fizetés és 120 kor. lakbér elvezete van egybekötve.

Felhivatnak mindazok a kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy elmélete képzettségüket igazoló okmányokkal felszerelt kérvényüket a pancsovai járás főszolgabírószághoz folyó évi november hó 31-ig küldje be.

A választás folyó évi november hó 9-én fog Dolova község házában megejteni. Pancsován, 1903. évi október hó 20-án.

Dr. Gyertyánffy,
főszolgabíró.

2-1

Árlejtési hirdetmény.

A Réva-Ujfalu községében fekvő járási gyeptesteri telep helyreállítási munkálataira, melyek mintegy 300 koronával vannak előirányozva, — ezennel árlejtés hirdetik.

Ezen árlejtés megejtésére a határidőt folyó évi október hó 30-án d. u. 9 órájára tűzőm ki alulírott hivatalnál, — hol is a hivatalos órák alatt a költség előirányzat betekinthető.

A munkálat a legolcsóbb ajánlatot tevő vállalkozónak fog kiadatni.

Pancsován, 1903. évi október hó 14-én.

Dr. Gyertyánffy,
főszolgabíró.

1-1

Végzés árverési hirdetményi feltételek.

A pancsovai kir. t. szék mint tkönyvi hatóság az előterjesztett kérelem folytán Milosev Velimir plosiczi lakos javára 1000 kor. tőke, ennek 1903. évi január hó 1-től járó 6% kamata 52 kor. 10 fill. eddigi 28 kor. 70 fill. jelenlegi s még felmerülő költség kielégítése végett az 1881. évi 60. t. cz. 144. §-a alapján s 146. §-a s 156. §. értelmében Milosev Martinov Jelena adós, Martinov Draga, Anna, Lenka, Danicza és Martinov férj, Krisán Danicza társtulajdonosok dolovai lakosok ellen a Dolova községben és a dolovai 601. sz. tkvben foglalt: 1) 560 sz. ház és 800 []-öl házhelyre 560 kor. 2) 2 dúlő 49 hrsz. 11200 h. III. o. kaszálóra 382 k. 3) 659 hrsz. 810 []-öl kertre 198 kor. 4) 15 hrsz. 800 []-öl II. o. szántóra 237 kor. 5) hrsz. nélküli 400 []-öl kertre 90 kor. becserben az árverést elrendeli s azt valamint a megállapított feltételeket ezennel közhírré teszi.

A nyilvános árverés Dolova községben 1903. évi december hó 7. napján d. e. 9 órakor fog megtartatni a következő ugy a tkvi hivatalában mint Dolova községben kifüggesztett s megtekinthető feltételek mellett.

1. Kikiáltási ár a becser.
2. Ezen árverésen a fenti ingatlan a kikiáltási áron alul is el fog adatni.
3. Az árverelni szándékozók tartoznak az ingatlan becserének 10% -át vagyis 56 kor. 38 kor. 20 fill. 19 kor. 80 fill. 23 kor. 70 fill. 9 kor. készpénzben vagy óvadékképes értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni vagy az 1881. évi 60. t. cz. 170 §-a értelmében a bánatpénz előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt u. a. kiszolgáltatni.

Pancsován, 1903. évi szeptember hó 22-én.

Tengler,

k. t. albiró.

1-1

**A Richter-féle
Liniment. Caps. comp.**
Horgony-Pain-Expeller
egy régi kipróbált háziszert, amely már több mint 34 év óta megbízható bedörzsölésalkalmazatú készítmény, csúszlós és meghúzóeszköz.
Intés. Silányabb utazatok miatt bevásárláskor óvatossággal gyűnjük és csak eredeti üvegeket dobozokban a „Horgony” védjeggyel és a „Richter” cégjegyzéssel fogadjunk el. — 80 f., 1 k. 40 f. és 2 k. árban a legtöbb gyógyszerárban kapható. Főraktár: **Török József** gyógyszerész Budapest. **Lichter F. Ad. és társa,** csnász. és kir. udvari szállítók Rudolstadt.

Hirdetmény.

A pancsovai kir. törvényszék mint birtokbírószáktól közhírré teszi hogy **Lokajcsék Fülöp és társai** kérelmére Perlasz község felső határának tagosítása tárgyában a tagosítás megengedhetőségének kinyomozása végett a birtokosok megzavasztatása végett határnapul **1903. évi november hó 3. napjának d. e. 9 óráját** elrendeli és annak fogantatására **Pavlovics Ábrahám kir. törvényszéki bírót és Gráber László dr. kir. törvényszéki jegyzőt** mint jegyzőkönyvvezetőt küldi ki, és erre a határnapra az összes érdekeltet hirdetményileg megidézzi.

A kir. törvényszék figyelmezteti az érdekeltet, a) hogy elmaradásuk a szavazás megtartását akadályozni nem fogja,

b) hogy a további eljárás folyamán személyenként értesíteni vagy megidézteni nem fognak, és ez okból érdekeik képviselőitől ezek bevétele nélkül gondoskodjanak,

c) hogy a tagosítás megengedhetőségéhez a tagosítandó földterület fele része birtokosainak szavazata szükséges; és eme birtokarány megállapításánál csak azok a birtokosok fognak számításba vétetni, a kik a kitűzött határnapon tényleg a tagosítás megengedhetősége mellett nyilatkoztak,

d) hogy a szavazásra jogosult birtokosok lajstroma **1903. évi október hó 1. napjától október hó 15. napjáig** Perlasz község házában közzeszlésre van kitéve, a határidő alatt jogában áll bármely érdekelt félnek az ellen Perlasz község előjáróságánál felszólalni, mert ezen záros határidő után beadott felszólalások többé figyelembe vétetni nem fognak.

Pancsován, 1903. évi szeptember hó 20-án.

Gráber László dr.
jegyző.

Vozáry,
előnök.

Egy régi jó háziszert

melynek egy családban sem szabad hiányoznia: a mindig jól bevált

Hess Ernő féle

Eucalyptus

garantált tisztaságú, 12 év óta egyenesen Ausztráliából behozott természeti készítmény. Németországban és Ausztria-Magyarországban törvényesen védve, Olcsó ára, 1 kor. 50 fill. eredeti üvegekben, mely igen sokáig eltarthat, mindenkinél lehetővé teszi annak megszerzését az egészség elnyerésére és a betegség elkerülésére.

1500-nál több dicséret- és elismerő-

levél érkezett hozzám — kéretlenül — oly kigyógyultaktól, kik

szakgatásokban, hát-, mell- és nyakfájásban, zsába, légzési nehézségek, nátha, fejfájás, a belső nemes szervek megbetegedése, idült sebek, bőrbetegségek és egyéb bajokban szenvedtek.

Senki se mulassza el, megküldeni magának azon nagyfontosságú könyvet, melyben az Eucalyptus-készítmények pontosan le vannak írva s hogy azoknak a fentemlített betegségeknél való, sokoldalú eredményes alkalmazása miként történik. Ezen könyvet a szenvedők érdekében bárhol teljesen ingyen küldöm meg s alban az olvasó meggyőzése végett, gyogyultaktól származó, bizonyítványokat nagy számban tettem közzé. — Klingenthal i. Sa. (Svájcország).

Hess Ernő

Eucalyptus-behozatala.

26-18
Kéretik a védjegyre szigorúan ügyelni, **Raktár Pancsován:** **Radda Frigyes és Georgievits** István urak gyógyszerárban.

Hirdetés.

Hivatkozással az 1886. évi XXI. t. cz. 17. §-ára ezenel köz-híre tétetik, hogy Pancsova th. város 1904 évi háztartási-, köve-zé i., szegény-, temespartépítési-és tisztviselő nyugdíjaljáról szer-keztett költségelőirányzatok a városi tanács és városi számvevőség jelentéseivel **1903 október hó 21-től november hó 4-ig** terjedő 15 napon át közbetekintésre a városi számvevőségnél fel vannak fektetve. Figyelmeztetnek az egyes adózók, hogy ezen költségelő-irányzatokra észrevét leket t-hetnek a szokot költségűlést meg-előzőleg a városi tanácsnál írásban benyújthatják.

Pancsova th. város tanácsának 1903. évi október hó 19-én tartott üléséből.

Mattanovich Adolf,
polgármester

1-1

AMERIKA.
Indulás Havreből minden szombaton.
Menetjegyek
a Francia hajózási vonal
által.
Jó és gyors szállítás. Kitérő ellátás borral és likörrel együtt. Bővebb felvilágosítással ingyen és bérmentesen szolgál a
Francia hajózási vonal
Bécs, IV. Weyringergasse 8.

Thierry A. gyógyszerész
BALZSAMJA
a legjobb diätetikus háziszert.
emésztési zavarok, gyengeség, émielgyősség, gyomorégés, feltűzés stb. ellen: kényge-csillapító, gőresszűntető, nyálkaoldó és tisztító hatású. 12 kis üveg vagy 6 duplaüveg ára, dobozzal együtt, bérmentve 4 kor. **Thierry A. gyógyszerész** a Védangyalhoz Pragrada, Rohitsch-Sauerbrunn mellett. Csak az itt fel-tüntetett apácavédjeggyel egyel valódi. Igen ajánlatos ezen szert utazásoknál minden eshetőség alkalmára magával vinni.

Miert szenved ön? mikor biztos gyógyulásra bármint sehnél, legyen az bármily régt és csaknem mindig elkerül-hetők a fájdalmas és veszedelmes műtétek sőt amputációk is, há-
Thierry A. gyógyszerész egyedül valódi
* **százlevelű rózsza (centifolia) kenőcsét** *
az úgynevezett **csodakenőcsöt**
használik. Ezen kenőcsel egy 14 éves, gyógyíthatatlannak tartott csont zárt teljesan kigyógyítottat, sőt utjában egy 22 éves, nehéz, rákszerű baj is.
A valódi százlevelű rózsza (centifolia) ke-nőcs használható: gyermekgyógyászként jelent-kező mellgyuladással, a tejfolyás erekedőse-nél melkmenyenyedésnél, orbánczánál, minden-nem régi bajoknál, felrepedezett lábak és lábcsáknál, sebeknél, sófolyásnál, dagadt lábknál sőt csontszáknál is; fűtött-, szárt-, lőt-, vágott- és zúzott sebeknél; idősen testek, mint üveg- és faszilánkok, homok és sűrű, fűke stb. kizívás által való eltávolítására; mindenféle daganat, kényves, karbunkulus, ujra-nóvós, sőt ráknál is; ujkkuzás, körömdaganat, tályog, feltört lábak, mindennemű égési sebek, elfagyott tagok, betegknél fokváltól kelet-kező sebek, nyakdaganatok, vérdaganatok, fűdaganatok, és gyerme-kek azott sebénél stb. stb. 2 téglőnél kevesebb nem küldetik szét. 2 téglő ár bérmentve küldésével **3 kor. 50 fill.** az üveg előre-beküldése vagy levélbéljegyekben való küldése mellett. **„Közszé-iratok nagy számban állanak rendelkezésre.”** Ova int-m a bevőkönösöget hatástalan hamisítványok vásárlásaitól és kérem, szigorúan ügyelni arra, hogy a fenti védjegyek és a „Schutz-ongel-Apotheke des A. Thierry in Pragrada” védjegyének minden tételnek ezen védjeggyel ellátott használati utasításba kell csomagolva lennie. Egyedül valódi centifolia-kenőcsöm utánozt és hamisított a védjegy-törvény alapján szigorúan üldözöm, szüntegy a hamisítványok viszon-t-elárústitól is.
Egyedüli elárústitóhely: **20-18**
Schutzengel-Apotheke des A. Thierry
in Pragrada bei Rohitsch-Sauerbrunn.
Központi raktár Budapestben, Török J. gyógyszerárban, Zágrábban Mittelbach 8. gyógyszerárban és Bécsben C. Brvly gyógyszerárban.

Gyümölcs és szőlő sajtók,
„HERCULES” folytonosan ható kettős emeltyű szerkezettel és nyomóerő szabályzóval a legmagasabb munkaképesség garantálva.
Hydraulikus sajtók különösen magas nyomás és nagy munkaképesség elérésére.
Szőlő és gyümölcs zúzó
és bogyo morzsolók.
* * * Teljesen felszerelt szüretelő készülékek. * * *
Szőlő és gyümölcs őrölők, aszaló készülékek gyümölcs és fűzelék asza-lásra, gyümölcs-vágó és hámozó-gépek, leguabb szerkezetű szabad. ön-működő „SYPHONIA” fa és szőlővessző permetezők, a szegecs és tormáncs valamint a vértetű kiirtására; szőlő ekék.
A legjobb Vetőgépek
Mayfarth Ph. és Társa
„AGRICOLA” (tolóvetőkerék-rendszer) vetőgépei.
Mindennemű mag- és különböző magmennyiség számára váltókerekkel nélkül, dombon avagy síkon, a legkényesebb járás, legnagyobb tartósság és mind a mellett a legolcsóbb ár által tűnnek ki. A lehető legnagyobb munka ill- és pénzmegetakarítást teszik le-hetővé. Különlegességeket szén- és arató-gereblyék, szén-forgatók, szén- és szalmaprések kézi használatra, kukorica morzsolók, cséplőgépek, járgányok, gabonarosták, trieurók, ekék, hengerek, boronákban és takarmánykészítésre szolgáló gépeket a leguabb rend-szer és jótállás mellett gyártanak és szállítanak.
MAYFARTH PH. és TÁRSA
gazdasági gépgyárak, vasöntödék és ekegyárak
* * * * * **BÉCS, II/1 Taborstrasse 71.** * * * * *
Kitérítve több mint 500 arany, ezüst éremmel stb., az összes nagyobb kiállításokon.
Részletes árjegyzék ingyen és bérmentve. Képviselek és viszont elárústitók kerestetnek.